

SAMENVATTING JAARRAPPORT FEAD 2020

2020: het jaar dat niemand kon voorspellen

Het jaar 2020 was aanvankelijk voorzien als het laatste jaar van het huidige operationeel programma. Naast het dagelijks beheer van het FEAD, zou het een jaar zijn van terugkijken, evalueren en verbeteren, in voorbereiding van de volgende programmaperiode. Na dit jaar werd namelijk voorzien dat het ESF+ het FEAD opvolgen en zijn activiteiten zou verder zetten. De wereldwijde gezondheids crisis besliste hier echter anders over. De voorbereiding voor de volgende programmatie moest wijken voor crisisbeheer.

Europa heeft, net als alle landen, snel en krachtig gereageerd op de wereldwijde crisis die we hebben doorgemaakt. Met de goedkeuring van zijn “Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe” (REACT EU) wilde Europa bijdragen tot het economisch herstel door extra middelen ter beschikking te stellen voor bestaande programma’s (met name het FEAD). Van haar kant heeft België ook aanzienlijke middelen vrijgemaakt voor de sector van de voedselhulp. In totaal is er in 2020 meer dan 14.000.000 euro (12.000.000 via de OCMW’s en 2.035.000 aan subsidies) vrijgemaakt voor de sector. Met de goedkeuring van de REACT EU-middelen zal het huidige FEAD met twee jaar worden verlengd en in 2023 definitief ophouden te bestaan.

In 2020 werden er, dankzij het systeem van voedselverdeling georganiseerd in het kader van het FEAD, 381.951 mensen in nood geholpen. Wij moeten er echter op wijzen dat dit wellicht een onderschatting is van het aantal effectief geholpen mensen door middel van FEAD-producten.

De crisis zorgde op het terrein duidelijk voor een toename in het aantal begunstigden. Daarnaast moesten meerdere organisaties de deuren tijdelijk sluiten, waardoor mensen geleid werden naar de centra die open bleven. De noodzaak om het aantal contacten te verminderen, de vele gesloten of niet-beschikbare diensten en het gebrek aan personeel maakten het soms moeilijk om sociale onderzoeken uit te voeren om na te gaan of de mensen die zich aanbieden voldoen aan de criteria van het FEAD en zich onder de armoedegrens bevinden.

Naast de “normale” uitdagingen die met elke groei gepaard gaan, waren er dus ook heel wat uitdagingen naar aanleiding van de crisis. Om die reden werden versoepelingsmaatregelen ingevoerd, zodat meer begunstigden konden rekenen op de steun van het FEAD:

- De organisaties werden verzocht om zo veel mogelijk het reglement toe te passen. Indien de lockdown echter zou zorgen voor bepaalde problemen, werden zij verzocht om het reglement soepeler toe te passen door een beroep te doen op overmacht. Het reglement werd aangepast door er overmacht aan toe te voegen.
- In de context van de gezondheids crisis werd tijdelijk de overdracht van FEAD-producten aan organisaties die niet door het FEAD-netwerk zijn erkend toegestaan. De organisaties moesten echter nog steeds de toestemming van de BA vragen voor elke overdracht; dezelfde regels als voor alle andere overdrachten waren van toepassing.

Door de handen in elkaar te slaan met partners konden de noden op het terrein in kaart gebracht worden, zodat er zo goed mogelijk ingespeeld kon worden op de verschuivingen binnen de sector:

- Er werden zeer regelmatig opvolgingsvergaderingen met het terrein georganiseerd om ontwikkelingen, behoeften en veranderingen in real time te analyseren en op te volgen. In nauwe samenwerking met de partners werd een enquête afgenomen over de opening/sluiting van organisaties. LEVEL IT heeft hiervoor een gemeenschappelijk coördinatieplatform ontwikkeld om alle informatie over voedselhulp in België te verzamelen. Dit platform biedt een overzicht van de hele voedselhulpsector in België; tijdens de crisis werden nieuwe rubrieken toegevoegd om de belangrijkste aandachtspunten en informatie te behandelen:

aangeboden diensten, openingsuren, enz. De toepassing maakt het mogelijk de actoren te visualiseren in de vorm van een kaart en maakte het mogelijk snel te zien welke centra open waren, met welke diensten, en waar.

- Tegelijkertijd heeft minister Denis Ducarme een oproep voor vrijwilligers gedaan. In samenwerking met LEVEL IT en de schenkingsbeurs werd een formulier ontwikkeld zodat vrijwilligers zich konden inschrijven en in contact konden komen met organisaties in hun omgeving die hulp nodig hadden.

Naast alle uitdagingen die gepaard gingen met de crisis zijn er ook heel wat successen geboekt, meer specifiek wat betreft de continuïteit van onze dienstverlening:

- De leveringen werden ondanks de crisis steeds verzekerd.
- De BA heeft ook een enquête over de versoepelingsmaatregelen gehouden om de mening van de organisaties ter plaatse te kennen en na te gaan of de organisaties over voldoende vrijwilligers beschikten en of er nog belemmeringen waren voor de hervatting van de normale distributieactiviteiten zodra de strikte lockdown was opgeheven.
- Er werden nieuwe procedures toegevoegd aan de handleiding controle en beheer.
- De auditscore werd opnieuw bevestigd.

Wij willen er ook op wijzen dat onze vrijwillige partners tijdens de gezondheidscrisis alles in het werk hebben gesteld om ervoor te zorgen dat de producten aan de meest behoeftigen werden verstrekt, met naleving van de geldende gezondheidsvoorschriften.

Dit ondanks het feit dat het beheer van de dringende nood aan voedsel een nog omvangrijkere investering van de organisaties heeft vereist dan gewoonlijk. Het aantal vrijwilligers was veel kleiner en de uitdagingen waren nog groter. De organisaties kampten op het terrein ongetwijfeld met enorm veel uitdagingen en zij moesten vindingrijk zijn om steunmaatregelen te kunnen blijven organiseren met inachtneming van de door de regering ingevoerde veiligheidsregels.

Ondanks de vele uitdagingen die de voedselhulpsector in 2020 heeft moeten trotseren, hopen wij dat het FEAD een vangnet kon en kan zijn in dit jaar en de jaren die komen.

Het jaar 2020 in cijfers:

Aantal partnerorganisaties die instaan voor de verdeling aan de meest behoeftigen:	737 (OCMW's en erkende vzw's)
Aantal verdeelde producten in het kader van het FEAD	18
Bedrag aanbesteding voedingsmiddelen	11.542.452,83 (exclusief BTW)
Aantal ton voedingsmiddelen effectief verdeeld aan de meest behoeftigen	10.450,40 ton
Aantal personen die een beroep deden op het FEAD	381.951

Wilt u graag meer weten over 2020?

U kan het volledige jaarrapport [hier](#) nalezen.